

UCHWAŁA Nr / 2021
RADY GMINY ZŁAWIEŚ WIELKA
z dnia 29 grudnia 2021 r.

**w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 i 1834), w związku z art. 4¹ ust. 2 i ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119), w związku z art.10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U z 2020 r., poz. 2050) uchwała się, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.

Przewodniczący Rady Gminy

Piotr Pawlikowski

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022

I. Wprowadzenie

Obowiązek uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, zwanego dalej Programem, wynika z przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. W Programie określa się obszary działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu.

Opracowując Program uwzględniono wskazówki zawarte w Rekomendacjach do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2022 roku, wydanych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W związku z uchwaleniem Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie odstąpiono od ujmowania w Programie zagadnień dotyczących przeciwdziałania przemocy.

II. Adresaci Programu

§ 1.

1. Adresatami programu są w szczególności:
 - 1) konsumenci alkoholu;
 - 2) osoby pijące nadmiernie, w tym uzależnione od alkoholu;
 - 3) rodziny osób z problemem alkoholowym;
 - 4) dzieci i młodzież szkolna.
2. Gmina realizuje zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych przy współpracy m.in. z:
 - 1) Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
 - 2) Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej;
 - 3) jednostkami oświatowymi;
 - 4) Posterunkiem Policji w Złejwsi Wielkiej.

III. Cele i zadania Programu

§ 2.

1. Cele i zadania określone w Programie są dostosowane do potrzeb lokalnych oraz zgodne są z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Sformułowano je uwzględniając dotychczasowe doświadczenia związane z realizacją Programu w latach ubiegłych.

2. Nadrzędnym celem programu jest zapobieganie powstawaniu nowych problemów związanych z piciem i nadużywaniem alkoholu na terenie Gminy Zławieś Wielka oraz zwiększenie skuteczności oddziaływań w zakresie profilaktyki problemów alkoholowych.
3. Cele strategiczne w tym zakresie to:
 - 1) wspieranie rozwoju programów i działań profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży;
 - 2) podniesienie kompetencji wychowawczych rodziców, nauczycieli i pedagogów;
 - 3) upowszechnianie metod edukacji publicznej podnoszących wiedzę o szkodliwości nadużywania alkoholu oraz możliwościach uzyskania wsparcia;
 - 4) organizowanie warunków pierwszego kontaktu dla osób uzależnionych i współuzależnionych;
 - 5) wzmacnianie kompetencji zawodowych realizatorów gminnego Programu;
 - 6) wspieranie działań zapewniających utrzymanie abstynencji oraz działań związanych z reintegracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu;
 - 7) wspieranie i udzielanie pomocy instytucjom i organizacjom prowadzącym działalność profilaktyczną poprzez organizowanie różnorodnych form pracy edukacyjnej, opiekuńczo-wychowawczej, aktywizującej, w szczególności wśród dzieci i młodzieży oraz w rodzinach;
 - 8) zwiększenie skuteczności podejmowanych działań kontrolnych i interwencyjnych w stosunku do podmiotów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych;
 - 9) opracowanie diagnozy problemów alkoholowych;
 - 10) wspieranie alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież;
 - 11) kreowanie i propagowanie modelu „trzeźwego życia”;
 - 12) przerwanie procesu degradacji osób uzależnionych i ich rodzin oraz osób zagrożonych uzależnieniem od alkoholu, narkotyków;
 - 13) uniezależnienie od pomocy społecznej, zmniejszenie przestępczości oraz poprawa sytuacji zdrowotnej osób uzależnionych od alkoholu i innych uzależnień.
4. Program określa ogólne założenia organizacyjne i formy działania służące osiągnięciu powyższych celów. Autorzy i wykonawcy poszczególnych działań będą zobowiązani do złożenia każdorazowo szczegółowych programów profilaktycznych przewidzianych do realizacji.

IV. Profilaktyka

§ 3.

1. W celu zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz udzielanie pomocy rodzinom, w których występuje problem uzależnień oraz przemoc w rodzinie planuje się następujące działania:

- 1) organizowanie warunków pierwszego kontaktu dla osób uzależnionych i współuzależnionych oraz dla osób doznających przemocy domowej, poprzez prowadzenie Punktów Konsultacyjnych;
- 2) finansowanie badań wykonywanych przez biegłych sądowych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczenia odwykowego wobec osób spełniających przesłanki art. 24 ustawy;
- 3) opłacanie kosztów postępowania sądowego w przedmiocie uzależnienia od alkoholu w stosunku do osób, które mają być zobowiązane do leczenia odwykowego.

§ 4.

1. Na terenie Gminy w 2022 r. swoją działalność będzie kontynuować Punkt Konsultacyjny, świadczący usługi dla osób dotkniętych problemem alkoholowym, narkomanii i przemocą w rodzinie. Osoba pracująca w Punkcie Konsultacyjnym powinna posiadać kwalifikacje z zakresu terapii uzależnień, przeciwdziałania przemocy, profilaktyki w zakresie przeciwdziałania narkomanii.
2. Punkt Konsultacyjny prowadzi działalność skierowaną do wszystkich mieszkańców Gminy Zławieś Wielka, a w szczególności do osób:
 - 1) będących w kryzysie;
 - 2) uzależnionych od alkoholu i innych środków odurzających;
 - 3) członków rodzin osób uzależnionych;
 - 4) doświadczających przemocy;
 - 5) stosujących przemoc.
3. Do zadań Punktu Konsultacyjnego należą w szczególności:
 - 1) motywowanie zarówno osób uzależnionych, jak i osób współuzależnionych do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia, kierowanie do leczenia specjalistycznego;
 - 2) motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nieuzależnionych, do zmiany szkodliwego wzoru picia;
 - 3) udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym;
 - 4) organizowanie warunków pierwszego kontaktu dla osób uzależnionych od narkotyków;
 - 5) prowadzenie działań motywujących do podjęcia terapii;
 - 6) rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielanie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy;
 - 7) inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej;
 - 8) udostępnianie materiałów edukacyjnych i informacyjnych;
 - 9) gromadzenie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji z terenu gminy, które powinny być włączone w systemową pomoc rodziny;
 - 10) prowadzenie statystyki udzielanych porad i konsultacji
4. Zakres finansowania działalności Punktu Konsultacyjnego obejmuje koszty wynagrodzenia, utrzymania i wyposażenia.
5. Punkt Konsultacyjny nie prowadzi terapii.

§ 5.

1. Działania profilaktyczne na terenie gminy Zławieś Wielka polegają w szczególności na:
 - 1) stałym rozwoju edukacji i podnoszeniu świadomości społeczeństwa, a szczególnie dzieci i młodzieży w zakresie zagrożeń związanych ze spożywaniem alkoholu, narkotyków, tytoniu poprzez m.in. prowadzenie pozalekcyjnych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, z rodzin z problemem alkoholowym oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym,

obejmujących szeroko rozumianą profilaktykę uzależnień i zachowań problemowych, według autorskich programów w formie:

- a) zajęć opiekuńczo – wychowawczych, aktywizujących, zmniejszających ryzyko kontaktu z alkoholem ukierunkowanych na organizację alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież, rozwijanie zainteresowań, wyrównywanie szans edukacyjnych – pomoc w nauce,
 - b) zajęć socjoterapeutycznych prowadzonych dla dzieci i młodzieży przejawiającej symptomy niedostosowania społecznego, zaburzenia zachowania z powodu dysfunkcyjności rodzin dotkniętych problemem alkoholowym;
- 2) organizowaniu wypoczynku dla dzieci z rodzin dotkniętych problemem uzależnień. Naborem dzieci uczestniczących w tej formie zajęć zajmują się pedagodzy szkolni, pracownicy socjalni;
 - 3) kontroli rynku napojów alkoholowych w kontekście przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim;
 - 4) podejmowaniu działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim;
 - 5) edukacji publicznej w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, w tym:
 - a) podejmowanie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców,
 - b) organizowanie porad i konferencji poświęconych problematyce uzależnień i przemocy w rodzinie,
 - c) zakup materiałów edukacyjnych (m.in. książek, broszur, plakatów, biuletynów, ulotek, gadżetów profilaktycznych) służących oddziaływaniom profilaktycznym oraz ich dystrybucja wśród określonych grup adresatów,
 - d) podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim;
 - 6) realizacji programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniami, przez działalność edukacyjną, kulturalną i sportową prowadzoną w punktach świetlicowych przy:
 - a) Szkole Podstawowej w Złejwsi Wielkiej (zajęcia edukacyjne, sportowe, turystyczno-sportowe),
 - b) Szkole Podstawowej w Rzęczkowie (zajęcia edukacyjno-kulturalne, terapeutyczne),
 - c) Szkole Podstawowej w Przysieku (zajęcia edukacyjno-kulturalne, terapeutyczne),
 - 7) stosowaniu odpowiedniej terapii, prowadzącej do redukcji zagrożeń ryzyka uzależnień w grupach dzieci i młodzieży z rodzin alkoholików (m.in. w szkołach);
 - 8) rozpowszechnianiu wydawnictw dotyczących problemów alkoholowych, narkomanii;
 - 9) współpracy ze szkołami podstawowymi funkcjonującymi na terenie gminy w zakresie przygotowania i realizacji programów profilaktycznych;
 - 10) współpracy z mediami w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i innych uzależnień;
 - 11) dofinansowaniu funkcjonowania bezpłatnej linii telefonicznej dla ofiar przemocy domowej.

2. Powyższe formy pracy realizowane będą w ramach prowadzonych punktów świetlicowych. Zakres finansowania powyższych zadań obejmuje koszty wynagrodzenia realizatorów programów, zakupu pomocy, materiałów i sprzętu niezbędnego do prowadzenia zajęć, zgodnie ze zgłaszanym zapotrzebowaniem i w miarę posiadanych środków.

V. Pomoc terapeutyczna i prawna oraz leczenie odwykowe

§ 6.

1. Pomoc uzależnionym od alkoholu realizowana jest przez pracowników socjalnych zatrudnionych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Złejwsi Wielkiej, Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działającą przy Urzędzie Gminy w Złejwsi Wielkiej, psychoterapeutę przyjmującego w punkcie konsultacyjnym przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Złejwsi Wielkiej.
2. Rodzinom z problemami alkoholowymi umożliwia się :
 - 1) udzielanie pomocy społecznej osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego;
 - 2) uzyskanie z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pomocy prawnej, udzielanie informacji o możliwościach leczenia, motywowanie do podjęcia leczenia;
 - 3) realizację procedury Niebieskiej Karty przez pracowników socjalnych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Złejwsi Wielkiej, członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, przedstawicieli policji, służby zdrowia, oświaty.
3. W celu zapobiegania rozwojowi choroby alkoholowej podejmować należy działania polegające na :
 - 1) motywowaniu do dobrowolnego poddawania się leczeniu odwykowemu oraz wnioskowaniu do sądu o zastosowanie wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego;
 - 2) wskazywaniu alternatywnych form spędzania wolnego czasu, poprzez organizację, przy współdziałaniu organizacji pozarządowych, działających na terenie gminy zawodów sportowych, okolicznościowych spotkań;
 - 3) współdziałaniu w rozwoju bazy materialnej świetlic szkolnych oraz organizacji pozarządowych działających na terenie gminy.
 - 4)

VI. Rola i miejsce instytucji i działań społecznych

§ 7.

1. Ważną rolę w działaniach profilaktycznych i rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz innych uzależnień, a także promocji zdrowego modelu życia spełniać powinny instytucje i organizacje społeczne.
2. Wykorzystanie tych inicjatyw następować powinno poprzez :
 - 1) zwiększanie informacji o pomocy, jaką można uzyskać w klubach AA i propagowanie ich działalności;
 - 2) wspomaganie finansowe instytucji, izby wytrzeźwień, stowarzyszeń,

organizacji społecznych i kościelnych realizujących programy z zakresu zapobiegania alkoholizmowi, narkomanii, palenia tytoniu, przemocy w rodzinie;

- 3) wspieranie finansowe działań szkół podstawowych, organizacji pozarządowych działających na terenie gminy w ich działalności w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia z zakresu zapobiegania alkoholizmowi, palenia tytoniu, narkomanii, przemocy w rodzinie;
- 4) tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 5) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 6) dofinansowanie szkoleń, kursów specjalistycznych dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pracowników socjalnych, członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w zakresie dotyczącym udzielania pomocy dla osób poszkodowanych na skutek przemocy w rodzinie.

VII. Dostępność alkoholu i działalność kontrolna

§ 8.

1. Realizując zadania wynikające z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi należy dążyć do ograniczenia dostępności alkoholu oraz zmiany struktury ich spożywania.
2. W zakresie wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych ustala się bezwzględne przestrzeganie określonego uchwałą Rady Gminy limitu zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży napojów alkoholowych na terenie gminy Zławień Wielka.
3. Ustala się zakaz wydawania zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych;
 - 1) w kioskach ze sprzedażą „przez okienko” (z wyjątkiem piwa);
 - 2) na straganach;
 - 3) w ruchomych punktach sprzedaży.

§ 9.

1. Podmiot ubiegający się o zezwolenie na sprzedaż alkoholu ma obowiązek przedłożyć pozytywną opinię miejscowej rady sołectkiej.
2. W przypadku nieprzestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi zawartych w ustawie, uchwałach Rady Gminy, warunkach określonych w zezwoleniu, następuje cofnięcie zezwolenia na sprzedaż alkoholu, w szczególności w przypadku stwierdzenia sprzedaży i podawania alkoholu nieletnim.
3. Postępowanie administracyjne w sprawach, o których mowa w ust. 5 wszczyna się na wniosek organów kontrolnych wymienionych w Programie lub z urzędu.
4. W przypadku powtarzającego się zakłócania porządku w miejscu sprzedaży lub podawania napojów alkoholowych albo w ich otoczeniu, następuje cofnięcie zezwolenia na sprzedaż alkoholu.
5. Dowodami w postępowaniu o cofnięcie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych są zeznania świadków lub ustalenia organów kontrolnych.
6. W przypadku stwierdzenia przez uprawnione organy wprowadzania do sprzedaży lub

podawanie napojów alkoholowych pochodzących z nielegalnych źródeł, cofnięcie zezwolenia następuje w drodze decyzji administracyjnej z rygorem natychmiastowej wykonalności.

§ 10.

1. Przestrzeganie zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych określonych w ustawie o wychowywaniu w trzeźwości oraz niniejszym programie podlega kontroli przeprowadzonej przez :
 - 1) pracowników urzędu gminy;
 - 2) członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – z upoważnienia Wójta Gminy.
2. Kontrole powinny być przeprowadzone w miarę potrzeb oraz w każdym przypadku zgłoszenia nie przestrzegania zasad sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

VIII. Przeciwdziałanie narkomanii

§ 11.

1. Działania w zakresie przeciwdziałania narkomanii obejmują:
 - 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem;
 - 2) udzielanie rodzinom w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej;
 - 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży;
 - 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
 - 5) pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.
2. Sposób realizacji poszczególnych zadań, instytucje odpowiedzialne za realizację oraz oczekiwane efekty i wskaźniki ich realizacji określa załącznik nr 2 do Programu.
3. Program adresowany jest do wszystkich mieszkańców gminy, a w szczególności do:
 - 1) dzieci i młodzieży uczęszczających do przedszkola, szkół podstawowych i ponadpodstawowych;
 - 2) rodziców i nauczycieli;
 - 3) osób uzależnionych i współuzależnionych od narkotyków i innych substancji uzależniających

IX. Zasady wynagradzania członków gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych

§ 12.

1. Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w związku z pełnioną funkcją i udziałem w pracach tej komisji przysługuje miesięczne wynagrodzenie za udział w każdym posiedzeniu komisji w wysokości 10%

minimalnego wynagrodzenia za pracę.

2. Członkom Komisji przysługuje zwrot kosztów podróży na zasadach określonych w przepisach dotyczących szczegółowych zasad ustalania oraz wysokości należności przysługujących pracownikom z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.

X. Zasady finansowania programu

§ 13.

1. Finansowanie Programu winno być dokonywane w ramach zadań własnych gminy oraz opłat pobieranych za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
2. Dokumentem prawnym tworzącym podstawy do prowadzenia i finansowania działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz innych uzależnień jest ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz wytyczne Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

XI. Postanowienia końcowe

§ 14.

1. Program będzie realizowany we współpracy i współdziałaniu z Pełnomocnikiem Zarządu Województwa ds. Profilaktyki i Przeciwdziałania Uzależnieniom oraz HIV / AIDS.
2. Diagnoza problemów alkoholowych w Gminie Zławieś Wielka stanowi załącznik Nr 1 do Programu.
3. Program będzie realizowany zgodnie z preliminarzem wydatków z funduszu przeciwdziałania alkoholizmowi, który stanowi załącznik nr 2 do Programu.
4. Zezwolenia, które wygasły w przypadkach określonych ustawą, podlegają zwrotowi do Urzędu Gminy w Złejwsi Wielkiej.